

HANGİ YAŞTA NE SORUMLULUK ALMALI

Çocuğunuzdan hiçbir zaman sizin kadar sorumlu olmasını beklemeyin! Aşağıda yaş guruplarına göre örneklerle hangi sorumlulukları alacağı anlatılmış. Hiçbir zaman yaşımdan daha fazla sorumluluk yüklemeyin.

İki ve Üç Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Oyuncakları toplamak ve onları yerlerine koymak,
- Kitap ve dergileri gerekli yerlere koymak,
- Peçete, tabak ve çatal kaşıkları sofraya koymak (ama istenen biçimde olmayabilir),
- Bir şeyler yedikten sonra kendi kirli tabaklarını kaldırmak,
- Kendisiyle ilgili bazı durumlarla ilgili seçme imkanının sunulması sonucunda karar verme yeteneğinin gelişmesi,
- Sofranın toplanmasına yardımcı olmak,
- Yardımla giyinmek ve soyunmak.

Dört Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Sofrayı kurmak,
- Oyun oynadıktan sonra oyuncaklarını veya kendine ait eşyaları yerlerine kaldırmak,
- Oyun oynarken nerede olacağını anne babasına söylemek,
- Toz alma gibi basit ev işlerinde yardımcı olmak,
- Bulaşık makinesinin doldurulmasına yardım etmek,
- Alışveriş dönüşü malzemelerin yerleştirilmesine yardımcı olmak,
- Alışveriş sırasında malzemelerin raflardan alınmasına yardımcı olmak,
- Basit bazı yiyeceklerin hazırlanmasına yardım etmek.

Beş Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Sofrayı, her şeyi yerli yerine koyarak hazırlamak,
- Yatakları düzeltmek ve odasını temizlemek,
- Basit bir kahvaltıyı hazırlamak,
- Yedikten sonra kirlilerini kendi başına kaldırmak,
- Giyeceklerini önerileri dikkate alarak seçmek ve kendi başına giyinmek,
- Kirli giyeceklerini sepete atmak,
- Telefona gerektiği şekilde cevap vermek,
- Ayakkabılarını bağlamayı öğrenmek,
- Kendi kendine hazırlanmak (saçını tarama).

Altı Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Havaya, özel olay ve günlere göre giyeceklerini seçmek,
- Çiçekleri sulamak,
- Basit yiyecekleri (tost, yumurta, sosis vb.) bir büyüğün desteği ile pişirmek,

Yedi Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Balkon, kapının önünü süpürmek veya yıkamak,
- Evdeki hayvanları beslemek, temizlik ve bakımlarını sağlamak,
- Alışveriş malzemelerini arabadan eve taşımak, yerlerine yerleştirmek,
- Sabahları çalar saatle kendi başına kalkmak,
- Harçlıklarını bağımsızca idare etmek,
- Kendi giysi alışverişinde anne babalara yardımcı olmak,
- Derslerini yardımla yapmak.

Sekiz ve Dokuz Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Peçeteleri katlayıp masayı tam olarak hazırlamak,
- Yardım almadan banyo yapabilmek,
- Çekmece ve dolaplarını temiz ve düzenli tutmak,
- Kimse söylemeden okul giysilerini değiştirmek,
- Kimse söylemeden derslerini düzenli olarak yapmak,
- Kardeşleri varsa onlarla ilgilenmek (yemek yemesine, giyinmesine yardım etmek vb.),
- Telefon mesajlarını alıp not etmek.

On Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Kendi yatak çarşaflarını değiştirmek,
- Çamaşır makinesini çalıştırmak,
- Yardım almadan bulaşık makinesini yerleştirmek ve çalıştırmak,
- Kendi başına listelenmiş malzemeleri bakkal, çarşıdan almak,
- Kendi randevularını (dişçi, antrenman gibi) takip etmek,
- Doğum günü ya da özel günleri planlamak,
- Basit yaralanmalarla başa çıkmak,
- Kimse söylemeden belirli görevleri yerine getirmek,
- Para biriktirip uzun vadede almak istediklerini planlamak.

On Bir ve On İki Yaş Çocuklarının Alabilecekleri Sorumluluklar

- Evde tek başına kalmak,
- Bağımsız olarak kendi ödev programını yürütmek,
- Kendi başına ulaşım araçlarına binmek,
- Toplu yerlerde (kütüphane, tiyatro vb.) gerektiği gibi davranmak,
- Kendisine uygun hobileri bulmak ve sürdürmek,

SORUMLULUK KAZANDIRMADA ANNE BABAYA DÜŞEN GÖREVLER

- Çocuğunuz her ne yaparsa yapsın ona değer verdiğinizi ve kabul ettiğinizi bilmesini sağlayın.
- Çocuğunuzun size bağımlı olduğunu düşünüyorsanız koruyucu tutumunuzu değiştirin.
- Sürekli sorumsuz davranan çocuklar anne babaları tarafından sorumlu davranmalarına izin verilmeyen çocuklardır.
- Çocuğunuzun kendi davranışlarının sorumluluğunu almasına ve iyi gitmeyen davranışlarını değiştirmesine fırsat verin.
- Çocuğunuzun yaşına uygun sorumluluklar listesi hazırlayın. Sorumluluğunu üstlenmek istediği işleri bu listeden seçmesine fırsat verin ve onun doğru kararlar verebileceğine olan güveninizi koruyun. Bu listeden seçim yapması konusunda onu zorlarsanız ya da yapacağı işleri siz seçerseniz sorumluluk duygusunu geliştirmeniz zorlaşır.
- Ev ile ilgili sorumlulukları çocuklarınız arasında paylaştırırken adil olun. Bunun en iyi yolu işlerin sırayla yapılmasıdır.
- Çocuğunuzun kırıp dökmesinin ve yaşadığı olumsuz deneyimlerin öğrenmenin gerekli şartı olduğunu unutmayın.
- Çocuğunuzun yaptığı yanlış seçimlerin (hayatını tehlikeye atmadıkça) sonuçlarını yaşamasına izin verin ki onlardan bazı dersler çıkarabilsin.
- Çocuğunuza yardım edeyim derken, onun sorumluluğunun gelişmesini engelleyebileceğinizi unutmayın. Eğer işin nasıl yapılabileceğini bilmiyorsa ona işin nasıl yapılacağını gösterin.
- Çocuğunuza uygun model oluşturun. Çünkü sorumluluk kazandırmak istediğiniz halde sizin sorumluluklarınızı yerine getirmemeniz onu olumsuz etkileyecektir. İşe yaramayan davranış, inanç ve tutumlarınızı değiştirmeye istekli olun
- İşini bitirdiğinde onu manevi yönden destekleyerek (aferin, çok güzel oldu, teşekkür ederim gibi) güven duygusunun ve sorumluluk bilincinin gelişmesini sağlayın.